

Міністерство освіти і науки України
Хмельницька обласна рада
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
Наукове товариство студентів, магістрантів, аспірантів,
докторантів і молодих учених

*Збірник
матеріалів всеукраїнської студентської
науково-практичної конференції*

«Студентська молодь у науці»

16 травня 2023 року

Студентська молодь у науці: матеріали всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (Хмельницький, 16 травня 2023 р.)

УДК 37.013-057.876 (063)

ББК 74.489.278,215.1

С 88

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії
(протокол № 6 від 19 травня 2023 р.)*

С 88 Студентська молодь у науці: матеріали всеукр. студ. наук.-практ. конф. (Хмельницький, 16 трав. 2023 р.). Хмельницький: ХГПА, 2023. 250 с.

Редакційна колегія: Шоробура Інна Михайлівна, ректор Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України (голова); Галус Олександр Мар'янович, проректор з наукової роботи ХГПА, доктор педагогічних наук, професор (співголова); Поліщук Олександр Сергійович, проректор з науково-педагогічної роботи ХГПА, доктор філософських наук, професор; Ворник Марія Миколаївна, проректор з міжнародних зв'язків ХГПА, кандидат педагогічних наук, доцент; Біницька Олена Петрівна, проректор з економічних питань ХГПА, кандидат економічних наук, доцент; Дарманська Ірина Миколаївна, декан факультету початкової освіти та філології ХГПА, доктор педагогічних наук, доцент; Пісоцька Леоніда Станіславівна, декан факультету дошкільної освіти та психології ХГПА, кандидат педагогічних наук, доцент; Бучківська Галина Вікентіївна, декан гуманітарного факультету ХГПА, доктор педагогічних наук, професор; Крищук Богдан Степанович, начальник наукового відділу ХГПА, кандидат педагогічних наук, доцент; Крищук Валентина Леонідівна, методист наукового відділу ХГПА, кандидат філологічних наук, доцент; Шевченко Дар'я, голова Наукового товариства студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів і молодих учених ХГПА.

Матеріали всеукраїнської студентської науково-практичної конференції включають статті з актуальних проблем педагогіки, психології, філології, історії, культурології, менеджменту, соціальної роботи, туризму, мистецтвознавства.

Цей матеріал адресований науковцям, аспірантам, студентам, педагогам-практикам.

Рецензенти:

Галус О.М. – проректор з наукової роботи ХГПА, доктор педагогічних наук, професор;

Поліщук О.С. – проректор з науково-педагогічної роботи ХГПА, доктор філософських наук, професор.

© Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, 2023

© Ільїнський С.В., (обкладинка), 2023

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

<i>Очеретна Анастасія</i> Шкільна історична освіта: «війна» наративів.....	10
<i>Нінадовська Анастасія</i> Мова толерантності та мова ворожнечі в умовах російсько-української війни.....	13
<i>Йолтуховська Софія</i> Проблематика мовного питання в Україні.....	17
<i>Кондратюк Надія</i> Місце емоційного інтелекту в соціально-психологічній адаптації у воєнний період.....	20
<i>Логвінова Людмила</i> Скаффолдинг у навчанні дітей з особливими освітніми потребами.....	23
<i>Ткачук Вероніка</i> Репрезентація жіночих образів в українському кінематографі.....	25
<i>Кашуба Лілія</i> Слобожанщина – туристична Мекка України.....	29
<i>Лістовська Ганна</i> Збагачення словникового запасу дітей дошкільного віку під час вивчення казок В. Сухомлинського.....	33
<i>Левчук Дар'я</i> Казка як засіб розвитку зв'язного мовлення молодших школярів.....	35
<i>Компанієць Вікторія</i> Символіка фітоніма ГРЕЧКА у складі фразеологізмів української мови.....	39
<i>Зінкевич Дар'я</i> Розвиток автономії підлітків покоління Alpha у процесі навчання іноземної мови.....	42
<i>Середа Наталія, Кирушок Дар'я</i> Формування здоров'язберезувальної компетентності в дошкільників: аналіз «Базового компонента дошкільної освіти».....	45
<i>Струц Николь</i> Специфіка використання гаджетів у фітнес тренуваннях онлайн-формату.....	48
<i>Потапова Юлія</i> Економічний розвиток степового регіону України у складі Золотої Орди.....	50

ПАНЕЛЬНА ДИСКУСІЯ

ПЕДАГОГІКА, СОЦІАЛЬНА РОБОТА

<i>Атаманчук Валерія</i> Різноманітність використання ігор на уроках мовно-літературної галузі в початкових класах.....	54
<i>Бегунець Костянтин</i> Основні засади функціонування системи електронного документообігу в освітніх закладах.....	58
<i>Березовенко Ольга</i> Особливості використання методів групової та парної роботи на уроках української літератури при вивченні лірики.....	61

<i>Бигар Віталія</i> Комп'ютерні ігри як засіб підвищення рівня знань молодших школярів.....	63
<i>Білобрицька Діана</i> Гендерні стереотипи в суспільстві – походження та наслідки.....	67
<i>Богуш Максим</i> Інтеграційний підхід в педагогіці.....	71
<i>Бойчук Артур</i> Лялька-мотанка як інструмент формування етнічної та культурної ідентичності учнів.....	72
<i>Будник Юлія</i> Особливості організації позакласної роботи в початковій школі.....	74
<i>Гайдук Роман</i> Проблеми періодизації багаторічного спортивного тренування у плаванні.....	77
<i>Гринчук Олеся</i> Особливості використання принципів конструктивно-модельовальної діяльності дітей старшого дошкільного віку в процесі впровадження STREAM-освіти.....	80
<i>Демчук Тарас</i> Технології інтервованого навчання.....	83
<i>Денисюк Тетяна</i> Проблема формування «soft skills» в учнів початкових класів: зарубіжний досвід формування емоційного інтелекту.....	85
<i>Дзиковська Аліна</i> Роль української мови у формуванні національно-патріотичних почуттів особистості.....	87
<i>Доманська Альона</i> Формування мовленнєвої компетентності учнів старшої школи на основі використання англійськомовних автентичних відео-та аудіоматеріалів.....	90
<i>Журавльова Марія</i> Особливості відхилень у поведінці дітей старшого дошкільного віку.....	95
<i>Заболотна Дарина</i> Формування в старшокласників умінь вживати паралінгвальні фразеологізми.....	97
<i>Захаренко Ірина</i> Формування позитивної мотивації учнів середньої школи.....	100
<i>Ільчишин Марія</i> Методичні засади розвитку мовленнєвої творчості молодших школярів на основі партнерства.....	104
<i>Карнатівська Валерія</i> Естетичне виховання учнів 10-11 класів на уроках української мови.....	106
<i>Киричук Світлана</i> Використання гри з старшими дошкільниками з розладом аутистичного спектру для розвитку комунікативних навичок.....	108
<i>Копайгородська Анастасія</i> Психолого-педагогічні засади формування теоретико-літературний понять для формування читацької самостійності учнів 5-6 класів.....	111
<i>Костак Аліна</i> Позаурочна робота з формування міжкультурної компетентності здобувачів початкової освіти.....	117

<i>Костишак Наталія</i> Реалізація інтегративного підходу в процесі формування комунікативних умінь молодших школярів.....	120
<i>Краска Людмила</i> Роль казки в математичному розвитку дітей старшого дошкільного віку.....	122
<i>Крупницька Олександра</i> Проблеми навчання дітей з ДЦП в закладах освіти.....	126
<i>Кузьмінська Анастасія</i> Особливості роботи з внутрішньо переміщеними особами.....	128
<i>Кустовська Оксана</i> Діалог як форма роботи закладу дошкільної освіти з сім'єю.....	131
<i>Кучер Наталія</i> Правове виховання молодших школярів: соціально-педагогічний аспект.....	135
<i>Лятунова Альона</i> Розвиток творчих здібностей дітей старшого дошкільного віку засобами нетрадиційних технік зображувальної діяльності.....	138
<i>Мельник Данійл</i> Praising and correcting students wisely.....	140
<i>Мірач Вадим</i> Інформаційно-комунікаційні технології в реалізації міжпредметного підходу в Національній академії Сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного.....	143
<i>Мішкова Вікторія</i> Педагогічні засади для розвитку екологічної свідомості учнів.....	147
<i>Натяжко Леся</i> Використання елементів народної математики у закладах дошкільної освіти.....	150
<i>Недіна Ксенія</i> Підготовка майбутніх учителів географії до використання інформаційно-комунікаційних технологій.....	154
<i>Понось Діана</i> Математичні дослідження в педагогіці.....	158
<i>Приданюк Анастасія</i> Сутність творчих здібностей та їхнє значення в педагогічній діяльності вчителя початкової школи.....	160
<i>Протас Ангеліна</i> Розробка відеоуроків для дистанційного вивчення аналітичної геометрії на площині.....	163
<i>Рубанович Руслана</i> Формування картографічних знань і вмінь в учнів при вивченні шкільного курсу географії.....	165
<i>Рудакевич Юлія</i> Важливість впровадження інтеграційного підходу у зміст навчальних дисциплін вищої школи.....	169
<i>Савуляк Анна</i> Розвиток комунікативної компетентності молодших школярів за допомогою сторітелінгу.....	170
<i>Садварій Ангеліна</i> Реалізація компетентнісного підходу в НУШ.....	174

augmentative and alternative communication systems. Augmentative and alternative communication, 1989, 5.2: С. 137-144.

7. Stanford Encyclopedia of Philosophy. Режим доступу: <https://plato.stanford.edu/search/searcher.py?query=Storytelling>

8. Understanding Communicative Competence for AAC Users [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://avazapp.com/blog/understanding-communicative-competence-for-aac-users/>

*Садварій Ангеліна,
студентка групи ПО-1м
Мукачівського державного університету
Науковий керівник: д.пед.н., доцент Молнар Т.І.*

Реалізація компетентнісного підходу в Новій українській школі

Одним зі шляхів входження України до світового освітнього простору є реформування вітчизняної освіти. Сучасна початкова школа не може залишатися осторонь від процесів модернізації освіти, які відбуваються нині в усьому світі, і в Україні зокрема. До них належать такі тенденції та інновації, як особистісно орієнтований підхід, інформатизація, інтеграція тощо. Компетентнісний підхід є однією з таких інновацій, яка стала актуальною у зв'язку з кризою освіти, що полягає в протиріччі між програмовими вимогами до учня, запитами суспільства і потребами самої особистості в освіті.

Умови інтенсивного «старіння» інформації призводять до того, що традиційна передача знань стає принципово недоцільною. Сьогодні важлива не тільки здатність до набуття знань, але й готовність використовувати їх на практиці. Розв'язання означеної проблеми пов'язане з реалізацією компетентнісного підходу до навчання, тобто спрямованістю педагогічного процесу на формування ключових і предметних компетентностей учнів, які розглядаються як інтегрована характеристика особистості.

Ряд вітчизняних науковців (Н. Бібік, Л. Коваль, С. Ніколаєнко, О. Пометун, О. Савченко, С. Сиисоева та ін.) здійснювали дослідження теоретико-методологічних засад компетентнісного підходу, працювали над шляхами модернізації освіти на компетентнісній основі.

У сучасних умовах вимоги до якості освіти зростають, тому початкова школа має стати інноваційною та спрямованою на особистісний і соціальний розвиток дітей. Метою початкової освіти повинен бути особистісний та соціальний розвиток учнів, їх гармонійна інтеграція в

соціум. Це вимагає наявності певного рівня компетентності у всіх учасників освітнього процесу, а не просто знань чи поінформованості.

Один із найважливіших аспектів компетентнісного підходу до навчання полягає в тому, що освітній процес спрямований на активну роботу учнів, які мають можливість самостійно засвоювати знання відповідно до своїх індивідуальних особливостей та потреб. Це досягається за допомогою індивідуальної траєкторії розвитку, яка дозволяє учням вибирати ті теми, які їх цікавлять і відповідають їхнім інтересам. Застосування компетентнісного підходу вимагає від здобувачів початкової освіти відповідальності за власні результати навчання, що сприяє розвитку їх самостійності та самоконтролю. Особливості такого підходу полягають у використанні різноманітних форм та методів навчання, які забезпечують можливість засвоєння знань та вмінь на практиці. Це може бути робота в групах, проектна діяльність, використання інтерактивних технологій тощо. В результаті навчання за компетентнісним підходом учні набувають не тільки знання, але й досвід виявлення проблем, проектування рішень, співпраці з іншими, застосування раніше набутих знань та вмінь у практичних ситуаціях, а також розвивають вміння самостійно оцінювати якість своєї діяльності та знаходити способи її вдосконалення.

У Державному стандарті початкової освіти [1] зазначено, що важливим завданням початкової освіти є формування ключових компетентностей учнів. Ключові компетентності є наскрізними інтегрованими утвореннями, що формуються через взаємодію урочної та позаурочної діяльності, засобами всіх шкільних предметів та зв'язку з соціальним середовищем.

У Концепції «Нова українська школа» [2] окреслені ключові компетентності, як от: спілкування державною (і рідною у разі відмінності) мовами; основні компетентності у природничих науках і технологіях; інформаційно-цифрова компетентність; уміння вчитися впродовж життя; спілкування іноземними мовами; математична компетентність, ініціативність і підприємливість; обізнаність та самовираження у сфері культури; екологічна грамотність і здорове життя; соціальна та громадянська компетентності.

В умовах змін в освіті ставиться акцент на рівнозначність усіх ключових компетентностей на кожному етапі навчання [3]. Відтак, кожна освітня галузь – мовно-літературна, математична, природнича, технологічна, інформатична, соціальна та здоров'язбережна, фізкультурна, громадянська та історична, мистецька – має значний потенціал для формування ключових компетентностей. Цей потенціал повинен бути реалізований у процесі вивчення кожного навчального предмету чи курсу.

Варто зазначити, що компетентнісна освіта є більш орієнтованою на практичні навички та результативну діяльність, а також враховує досвід особистої навчальної діяльності учнів, що сприяє формуванню емоційно-ціннісного ставлення до знань. Такі концептуальні орієнтири обумовлюють необхідність змін не тільки у змісті освіти, але і в організації освітнього процесу, оскільки спрямовані на розвиток ключових та предметних компетентностей учнів. Упровадження компетентнісного підходу в початковій школі передбачає обов'язкове прогнозування результатів навчання кожним вчителем, а також новий підхід до контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів. Такий підхід забезпечує ефективніше формування компетентностей, оскільки передбачає індивідуальний підхід до кожного учня та сприяє розвитку його особистісних якостей і здібностей.

Таким чином, сучасне суспільство потребує учнів, які можуть пристосовуватися до змін, оперувати інформацією, активно діяти, швидко приймати рішення та навчатися протягом усього життя. Однак, ці якості не залежать лише від знань, які діти отримують. Ідея компетентнісного підходу є відповіддю на питання, який результат освіти необхідний сучасній людині та суспільству. Формування компетентностей здобувачів початкової освіти на сьогоднішній день є актуальною проблемою, яку можна вирішити шляхом переорієнтації освітнього процесу на гуманізацію та демократизацію, спрямування його на особистісний розвиток молодших школярів. У процесі модернізації початкової освіти та запровадження компетентнісного підходу відбувається перебудова методології освітнього процесу, що спрямована на формування ключових компетентностей учнів та забезпечення їх особистісного розвитку.

Список використаних джерел і літератури:

1. Державний стандарт початкової освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-п/ed20190816#Text>
2. Концепція «Нова українська школа». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
3. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / Під заг. ред. Н. Бібік. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.

Студентська молодь у науці: матеріали всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (Хмельницький, 16 травня 2023 р.)

Міністерство освіти і науки України

Хмельницька обласна рада

Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

Наукове товариство студентів, магістрантів, аспірантів,
докторантів і молодих учених

Наукове видання

Матеріали

всеукраїнської студентської науково-практичної конференції

Студентська молодь у науці

Відповідальна за випуск:

Шоробура І.М., ректор Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії,
доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України

С 88 Студентська молодь у науці: матеріали всеукр. студ. наук.-практ. конф.
(Хмельницький, 16 трав. 2023 р.). Хмельницький: ХГПА, 2023. 377 с.

Комп'ютерний набір: *Крищук В.Л.*

Комп'ютерна верстка: *Крищук В.Л.*

Підписано до друку 19.05.2023 р. Здано до друку 19.05.2023 р.
Формат 60 x 84/16. Гарнітура Book Antiqua. Умовн.друк.арк. 22,08
Друк офсетний. Тираж 100 прим. Зам.№ 23/19-05.

Науковий відділ

Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

Україна, 29013, м.Хмельницький, вул.Проскурівського підпілля, 139

тел.: (0382) 79-59-45

e-mail: kgpa_nauka@ukr.net

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>